

P7_TA-PROV(2010)0035

Sytuacja na Ukrainie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie sytuacji na Ukrainie

Parlament Europejski,

- uwzględniając poprzednie rezolucje w sprawie Ukrainy,
- uwzględniając wspólną deklarację w sprawie partnerstwa wschodniego ogłoszoną w Pradze w dnia 7 maja 2009 r.,
- uwzględniając oświadczenie i zalecenia Komisji Współpracy Parlamentarnej UE-Ukraina, która odbyła posiedzenie w dniach 26-27 października 2009 r.,
- uwzględniając członkostwo Ukrainy w Światowej Organizacji Handlu od marca 2008 r.,
- uwzględniając przystąpienie Ukrainy do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Energetyczną, zatwierdzone przez Radę Ministerialną Wspólnoty Energetycznej na posiedzeniu w Zagrzebiu w grudniu 2009 r.,
- uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską a Ukrainą, która weszła w życie z dniem 1 marca 1998 r., a także toczące się negocjacje w sprawie układu o stowarzyszeniu, który ma zastąpić tę umowę,
- uwzględniając program stowarzyszeniowy UE-Ukraina zastępujący plan działań UE-Ukraina i zatwierdzony przez Radę Współpracy UE-Ukraina w czerwcu 2009 r.,
- uwzględniając porozumienie między Wspólnotą Europejską a Ukrainą w sprawie ułatwień wizowych, podpisane w dniu 18 czerwca 2007 r., które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2008 r. oraz dialog UE-Ukraina w sprawie wiz, zapoczątkowany w październiku 2008 r.;
- uwzględniając protokół ustaleń w sprawie rozpoczęcia dialogu na temat polityki regionalnej i rozwoju współpracy regionalnej między ukraińskim ministerstwem rozwoju regionalnego i budownictwa a Komisją Europejską, podpisany w dniu 22 lipca 2009 r.,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. określające przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI)¹,
- uwzględniając protokół ustaleń w sprawie współpracy w dziedzinie energii między Unią Europejską a Ukrainą podpisany dnia 1 grudnia 2005 r.,
- uwzględniając wspólną deklarację przyjętą przez wspólną międzynarodową konferencję inwestycyjną UE-Ukraina w sprawie modernizacji systemu przesyłu gazu, która miała miejsce dnia 23 marca 2009 r.,

¹ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s.1

- uwzględniając porozumienie w sprawie opłat tranzytowych za dostawy ropy naftowej na 2010 r., zawarte między Naftogazem a Gazpromem w grudniu 2009 r.,
 - uwzględniając wyniki ukraińskich wyborów prezydenckich, których pierwsza tura odbyła się dnia 17 stycznia, a druga tura – 7 lutego 2010 r.,
 - uwzględniając oświadczenia misji obserwacyjnej OBWE/ ODIHR w sprawie wyborów prezydenckich z dnia 17 stycznia i 7 lutego 2010 r., w którym stwierdzono dotrzymanie większości międzynarodowych standardów,
 - uwzględniając oświadczenie wydane w dniu 8 lutego 2010 r. przez wysoką przedstawiciel Unii do spraw polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Catherine Ashton w sprawie wyborów prezydenckich,
 - uwzględniając dokonane w ostatniej chwili zmiany w ukraińskiej ordynacji wyborczej, przyjęte przez Radę Najwyższą Ukrainy w dniu 3 lutego 2010 r. przed drugą turą wyborów prezydenckich,
 - uwzględniając krajowy program orientacyjny dla Ukrainy na lata 2011-2013,
 - uwzględniając rezultaty ostatnich szczytów UE-Ukraina, w tym uznanie Ukrainy przez szczyt UE-Ukraina w Paryżu w 2008 r. za kraj europejski, który dzieli wspólną historię i wspólne wartości z krajami Unii Europejskiej, a także wnioski ze szczytu UE-Ukraina, który odbył się w dniu 4 grudnia 2009 r. w Kijowie,
 - uwzględniając art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Ukraina jest sąsiadem o strategicznym znaczeniu dla UE; mając na uwadze, że jej wielkość, zasoby naturalne, ludność oraz położenie geograficzne nadają Ukrainie wyróżniającą pozycję w Europie oraz określają jej kluczową rolę w regionie,
 - B. mając na uwadze, że Ukraina, będąc państwem europejskim, może ubiegać się na mocy art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej o członkostwo w UE, jak wszystkie państwa europejskie kierujące się zasadami wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i praw podstawowych, a także zasadami państwa prawa;
 - C. mając na uwadze, że wnioski misji obserwatorów wyborów pod egidą OBWE/ ODIHR opisują wybory jako w większości zgodne ze standardami międzynarodowymi,
 - D. mając na uwadze, że wybory prezydenckie, które odbyły się w dniach 17 stycznia i 7 lutego 2010 r., przeprowadzono sprawnie z poszanowaniem praw obywatelskich i politycznych, w tym wolności zgromadzeń, zrzeszania się i wypowiedzi, co pokazuje, że Ukraina jest w stanie przeprowadzić wolne i uczciwe wybory,
 - E. mając na uwadze, że chociaż oficjalnie nie zezwolono organizacjom pozarządowym na obserwację wyborów, obecność ukraińskich i zagranicznych obserwatorów znacząco zwiększyła przejrzystość procesu wyborczego i samych wyborów,
 - F. mając na uwadze, że w dniu 17 lutego, w związku z wnioskiem premier Ukrainy Julii Tymoszenko, najwyższy Sąd Administracyjny Ukrainy wstrzymał ogłoszenie decyzji Centralnej Komisji Wyborczej Ukrainy dotyczącej oficjalnych wyników wyborów i

- uznającej Wiktora Janukowycza za prezydenta Ukrainy oraz mając na uwadze, że premier wycofała swoją skargę w dniu 20 lutego twierdząc, że sąd nie był skłonny uznać jej racji;
- G. mając na uwadze, że wzajemne oskarżenia o oszustwa oraz zmiany w ordynacji wyborczej dokonane w ostatniej chwili niekorzystnie wpłynęły na atmosferę kampanii poprzedzającej drugą turę wyborów,
 - H. mając na uwadze, iż należy pamiętać o tym, że Ukraina jest krajem, który doświadczył sowieckiej dominacji oraz odbył długą drogę zmagając się z jego negatywną spuścizną;
 - I. mając na uwadze, że jednym z głównych celów polityki zagranicznej Parlamentu jest rozszerzanie i wspieranie europejskiej polityki sąsiedztwa, która ma na celu wzmocnienie stosunków politycznych, gospodarczych i kulturalnych z UE i jej państwami członkowskimi,
 - J. mając na uwadze, że partnerstwo wschodnie nabiera kształtu; mając na uwadze, że Parlament Europejski oczekuje, że nowe władze Ukrainy będą pracować nad realizacją celów tego partnerstwa; mając na uwadze, że partnerstwo wschodnie powieździe się i przyczyni do pokojowego rozwoju, stabilności i dobrobytu wszystkich wschodnich sąsiadów, w tym Ukrainy, tylko wtedy, gdy będzie oparte na konkretnych i wiarygodnych projektach i będzie w wystarczającym stopniu finansowane;
 - K. mając na uwadze, że UE sprzyja stabilnej i demokratycznej Ukrainie, która przestrzega zasad społecznej gospodarki rynkowej, praworządności, praw człowieka i ochrony mniejszości oraz gwarantuje prawa podstawowe; mając na uwadze, że krajowa stabilność polityczna Ukrainy i koncentracja na reformie wewnętrznej są niezbędnymi warunkami dalszego rozwoju stosunków między UE a Ukrainą;
 - L. mając na uwadze, że od czasu Pomarańczowej Rewolucji, Ukraina niestety straciła ponad pięć lat próbując należycie uporać się z poważnymi konstytucyjnymi i instytucjonalnymi brakami, zwłaszcza rozwiązując problem konfliktu kompetencji między prezydentem a premierem; mając na uwadze, że w konsekwencji istotne projekty reform w sektorze publicznym, gospodarczym i społecznym zostały opóźnione, niespójnie wdrożone lub w ogóle nie zostały zrealizowane;
 - M. mając na uwadze, że niezależnie od wyników wyborów prezydenckich Ukraina musi obecnie wdrożyć reformy konstytucyjne w celu stworzenia sprawnego i skutecznego systemu opartego na zasadzie kontroli i równowagi („checks and balances”), aby określić jasny podział kompetencji między Prezydentem, Radą Ministrów i Radą Najwyższą Ukrainy (Verkhovna Rada),
 - N. mając na uwadze, że w ostatnich latach poczyniono ogólne postępy w dziedzinie stosunków UE-Ukraina, a w szczególności w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, handlu oraz spraw finansowo-gospodarczych; mając na uwadze, że w dziedzinie energii i ochrony środowiska nie dokonano wystarczających postępów,
 - O. mając na uwadze, że przystąpienie Ukrainy do Światowej Organizacji Handlu (WTO) stanowi ważny krok w kierunku przyjęcia przez Ukrainę międzynarodowych i europejskich standardów gospodarczych oraz zwiększenia kontaktów handlowych z UE, a także przyspiesza negocjacje w sprawie ustanowienia szeroko zakrojonej i kompleksowej strefy wolnego handlu jako integralnej części układu o stowarzyszeniu,

- P. mając na uwadze, że przystąpienie Ukrainy do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Energetyczną ma ogromne znaczenie dla wszystkich stron,
- Q. mając na u wadze, że układ o stowarzyszeniu pomiędzy UE a Ukrainą musi odgrywać rolę narzędzia w procesie reform oraz umocnić rolę społeczeństwa obywatelskiego,
1. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że sprawozdanie międzynarodowej misji obserwatorów wyborów w sprawie wyborów prezydenckich na Ukrainie zwraca uwagę, że w porównaniu do poprzednich wyborów dokonał się znaczący postęp, gdyż ostatnie wybory spełniły większość standardów OBWE i UE dotyczących wolnych i uczciwych wyborów;
 2. z zadowoleniem przyjmuje oświadczenie misji obserwatorów wyborów pod egidą OBWE/ODHIR w sprawie poszanowania praw obywatelskich i politycznych, w tym wolności zgromadzeń, zrzeszania się i wypowiedzi w pluralistycznym środowisku medialnym;
 3. z zadowoleniem przyjmuje wysoką frekwencję wyborczą, która ukazuje aktywne zaangażowanie obywateli Ukrainy w proces decydowania o kierunku rozwoju ich kraju; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w wyborach tych startowali kandydaci o różnych afiliacjach reprezentujący alternatywne poglądy polityczne, dzięki czemu wyborcy mieli rzeczywisty wybór;
 4. wyraża ubolewanie, że ordynacja wyborcza pozostaje stałym przedmiotem dyskusji i zwraca uwagę, że obowiązujące prawo wyborcze, z późniejszymi zmianami z sierpnia 2009 r., jest uważane przez OBWE/ ODIHR za krok wstecz w porównaniu do poprzednich przepisów, skutkując niejasnymi i niekompletnymi ramami prawnymi; ubolewa nad faktem, że Verkhovna Rada (Rada Najwyższa Ukrainy) przyjęła bardzo kontrowersyjne zmiany w ordynacji wyborczej, zaproponowane przez Partię Regionów zaledwie kilka dni przed drugą turą; zachęca zatem władze Ukrainy do dokonania przeglądu i uzupełnienia krajowego prawa wyborczego; wzywa do bardziej przejrzystego finansowania kandydatów i partii politycznych oraz wzywa do bardziej przejrzystego finansowania kampanii w okresie przedwyborczym;
 5. wzywa władze Ukrainy, mając na uwadze fakt, że Ukraina ratyfikowała konwencję ramową Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych i Europejską Kartę Języków Regionalnych lub Mniejszościowych, do wzmocnienia wysiłków na rzecz wsparcia społeczności mniejszościowych w kraju poprzez włączanie w większym stopniu tych mniejszości w rozwój polityczny kraju i z poszanowaniem prawa do edukacji mniejszości w ich własnym języku;
 6. uznaje, że jako kraj europejski Ukraina podziela wspólną historię i wspólne wartości z krajami Unii Europejskiej oraz uznaje europejskie aspiracje Ukrainy;
 7. oczekuje, że ukraińscy politycy i władze uznają konieczność stabilizacji politycznej i gospodarczej oraz podjęcia wysiłków w celu ich wprowadzenia, w szczególności poprzez reformę konstytucyjną, umacnianie rządów prawa, ustanowienie społecznej gospodarki rynkowej oraz wznowienie wysiłków na rzecz zwalczania korupcji i poprawy klimatu dla przedsiębiorczości i inwestycji;
 8. podkreśla znaczenie zacieśniania współpracy między Ukrainą a UE w dziedzinie energetyki i wzywa do dalszych umów między UE a Ukrainą, mających na celu

- zabezpieczenie dostaw energii dla obu stron, w tym niezawodnego systemu przesyłu ropy i gazu;
9. wzywa Ukrainę do pełnego wdrożenia i ratyfikacji przystąpienia do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Energetyczną oraz do szybkiego przyjęcia nowej ustawy gazowej, zgodnej z dyrektywą UE 2003/55/WE;
 10. podkreśla, że chociaż poczyniono pewne postępy, obowiązujące porozumienie w sprawie ułatwień wizowych należy ponownie zbadać z myślą o długoterminowych celach i wzywa Radę do upoważnienia Komisji do zmiany wspomnianego porozumienia przy udziale władz ukraińskich, aby wypracować mapę drogową zniesienia wiz podróżnych dla Ukrainy, w tym celu pośredniego dotyczącego zniesienia istniejących opłat wozowych;
 11. wzywa Komisję do współpracy z państwami członkowskimi i z Ukrainą w celu opracowania specjalnych środków, jakie mają zostać wprowadzone w związku z Mistrzostwami Europy w piłce nożnej w 2012 r., tak aby ułatwić podróżowanie posiadaczom biletów;
 12. z zadowoleniem przyjmuje aktywne wspieranie przez Ukrainę partnerstwa wschodniego i prac Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest oraz jej dążenie do konsolidacji działań na rzecz zapewnienia rozwoju demokracji, poszanowania praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności, jak również jej starania w dążeniu do społecznej gospodarki rynkowej, zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów;
 13. wspiera sztanदारowe inicjatywy partnerstwa wschodniego zwłaszcza w dziedzinie zintegrowanego zarządzania granicami, energii i strefy wolnego handlu oraz kompleksowego programu rozwoju instytucjonalnego;
 14. oczekuje od Ukrainy, że potwierdzi swoją wolę do dalszego dążenia w kierunku integracji europejskiej oraz ścisłej współpracy z UE w regionie sąsiadującym w ramach partnerstwa wschodniego i polityki synergii czarnomorskiej;
 15. wzywa Komisję i Radę do potwierdzenia gotowości UE, aby pomóc Ukrainie w tym względzie wykorzystując instrumenty proponowane przez partnerstwo wschodnie i program stowarzyszeniowy UE-Ukraina; wzywa Komisję do dostosowania programu stowarzyszeniowego do krajowego programu orientacyjnego na lata 2011-13; wzywa Komisję do ścisłego dostosowania krajowego programu orientacyjnego na lata 2011-2013 do programu stowarzyszeniowego;
 16. podkreśla, że szeroko zakrojona i kompleksowa strefa wolnego handlu powinna zapewnić stopniową integrację Ukrainy z rynkiem wewnętrznym UE, w tym rozszerzenie czterech swobód na ten kraj;
 17. z zadowoleniem przyjmuje zamiar utworzenia przedstawicielstwa Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) w Kijowie i podkreśla, jak ważne jest dalsze rozwijanie działalności EBI na Ukrainie;
 18. podkreśla znaczenie zacieśnienia współpracy w zakresie wymiany młodzieży i studentów oraz rozwoju programów stypendialnych, które umożliwią Ukraincom poznanie Unii Europejskiej i jej państw członkowskich;

19. wzywa wszystkie sąsiednie kraje do pełnego uszanowania demokratycznego systemu państwa ukraińskiego oraz do nie wywierania nacisków i nie ingerowania w celu zmiany demokratycznej woli i demokratycznych decyzji Ukrainy dotyczących jej rozwoju politycznego, społecznego i gospodarczego;
20. wyraża głębokie ubolewanie z powodu decyzji ustępującego prezydenta Ukrainy, Wiktora Juszczenki, który nadał pośmiertnie Stepanowi Banderze, przywódcy współpracującej z nazistowskimi Niemcami Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN), tytuł „Bohatera Ukrainy”; w związku z tym wyraża nadzieję, że nowe władze ukraińskie ponownie rozważą takie decyzje i potwierdzą swoje przywiązanie do europejskich wartości;
21. wzywa Komisję do udzielenia niezbędnego wsparcia technicznego w celu ulepszenia efektywności energetycznej i zacieśnienia współpracy w zakresie reformy sektora gazu, aby dostosować go do norm UE; zwraca się o konsekwentne wspieranie ukraińskiej strategii mającej na celu zmniejszenie zużycia gazu i zwiększenie efektywności energetycznej, co jest najlepszym sposobem ograniczenia wydatków na gaz i uzależnienia od importu energii;
22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, państwom członkowskim, rządowi i parlamentowi Ukrainy, Zgromadzeniu Parlamentarnemu Rady Europy, OBWE i NATO.